

is, voor wie eenmaal aan haar gebruik gewend is, een vrijwel onmisbaar hulpmiddel bij de verdere premieberekening der verzekeringen bij overlijden. Afgetrokken van het uit een premieconversie-tafel afgelezen tarief van gemengde verzekeringen geeft zij tenstond het tarief van tijdelijke verzekeringen bij overlijden, en afgetrokken van een tarief van verzekeringen op vasten termijn of van daarmede samenhangende vormen van verzekering geeft zij het tarief der corresponderende verzekeringen, waarbij de uitkeering slechts plaats vindt, indien de verzekerde vóór het overeengekomen tijdstip overleden is. Voorts is zij nog bruikbaar bij de berekening van allerlei andere bijzondere vormen van verzekering.

Evenzeer als het menigen verzekeraar misschien nog vreemd zal aandoen om te hooren spreken van een tafel van verzekeringen bij leven als hulpmiddel voor het samenstellen van tarieven van verzekeringen bij overlijden, zal hem op het eerste gezicht een tarief van dalende gemengde verzekeringen als hulpmiddel voor het samenstellen van een tarief van lijfrenten met restitutie vreemd aandoen. Hij bedenke echter, dat bij laatstgenoemd tarief de sterfte vrijwel is uitgeschakeld, en dat bovendien de selectie, welke bij gewone lijfrenten een voor den verzekeraar zoo onaangename rol speelt, bij de lijfrente met restitutie eerder in tegengestelde richting zal werken.

§ 11. *Notatie en methode in de eigenlijke verzekeringswiskunde.*

De nieuwe symbolen, en vooral het symbool D , zijn ook dienstig bij het uiteenzetten van de beginselen der verzekeringswiskunde in engeren zin volgens een andere leidende gedachte dan thans pleegt te worden gevolgd.

In de interestrekening viel bezwaar te maken tegen de methode, waarbij de toepassing van sommatieformules van reeksen, benevens het uitvoeren van berekeningen zonder hulp van gereedliggende rentetafels, op den voorgrond staat. Zoo valt in de verzekeringswiskunde bezwaar te maken tegen de methode, waarbij de toepassing van in commutatietekens uitgedrukte formules, benevens de uitvoering van berekeningen zonder hulp van gereedliggende premietafels, doch aan de hand van commutatietafels, op den voorgrond staat.

De invoering van de commutatietekens heeft de verzekeringswiskunde wel een grooten stap vooruitgebracht, maar de al te consequente toepassing daarvan, zooals die in de tegenwoordige leerboeken regel is, heeft toch geleid tot een wijze van behandeling der stof, die veel meer gericht is op een berekening van afzonderlijke gevallen, dan op de samenstelling van een compleet stel tarieven. Het onderlinge verband tusschen de verschillende verzekeringsvormen wordt in hoofdzaak slechts gebruikt als middel om